

Email not displaying correctly? View it in your [browser](#).

Rohereformi uudiskiri

Tööd alustas rohereformi uus juhtkomisjon

7. novembril kogunes esmakordselt uues koosseisus rohereformi juhtkomisjon, mille liikmeteks on ministrid, kelle vastutusvaldkondi rohereform kõige enam mõjutab.

Komisjonis toimus sisukas arutelu kliimakindla majanduse seaduse osas. Lõplikud otsused jäävad siiski valitsuse ja riigikogu langetada.

Rohereformi osas on käsil edenemist näitavate mõõdikute kokku leppimine ja andmete kättesaadavaks tegemine. Komisjon otsustas, et järgmise aasta alguseks pannakse kokku ülevaade rohereformi senisest elluviimisest ning alustatakse rohereformi tegevusplaani uuendamisega.

Komisjoni protokolliga saab tutvuda Kliimaministeeriumi [kodulehel](#).

Keskkonnavalad teadmised on muutumas süsteemsemaks

Värske Eesti elanike keskkonnateadlikkuse uuringu andmetel on elanike keskkonnavalad teadmised paranenud. Järjest levinum on mõistmine, et keskkonnahoidmine pole vaid tagajärgedega tegelemine, vaid ka kahjusid ennetav käitumine, näiteks tarbimise piiramine.

Uuringuga saab tutvuda Kliimaministeeriumi [kodulehel](#).

Valdkondades toimub

Energeetika

Kliimapoliitika
ja -muutustega
kohanemine

Eesti energeetika pikka plaani kirjeldav **energiamaajanduse arengukava** on jõudnud keskkonnamõjude strateegilise hindamise faasi. Kõik huvilised saavad strateegilise hindamise aruandele tagasisidet anda [17. detsembrini](#)

Kliimakindla majanduse

seaduse eelnõule laekus üle 900 täiendusttepaneku 61 organisatsioonilt. Tehnilisemat laadi muudatused on eelnõusse sisse viidud, põhimõtteliste üle

Kuhu saaks teha tuuleparke? Uuring leidis [10 suuremat riigimaadega ala](#), kus saab edasiste uuringute ja planeeringutega edasi minna. [Valitsus otsustas](#), et maadele tuulikute ehitamiseks viiakse läbi enampakkumised.

Eesti on üle võtnud **taastuenergia direktiivi**. [Muudatustega](#) kiirendatakse taastuenergia projektide lubade meenetlusi, luuakse taastuenergia eelisarendusalad ja täpsustatakse biomassi kasutust.

Kliimaminister Yoko Alender ja Soome keskkonna- ja kliimaminister Kai Mykkänen allkirjastasid vastastikkuse mõistmise memorandumi **merealuse kriitilise taristu toimekindluse ja turvalisuse tagamiseks**.

Kliimaministeerium plaanib **elektrituruseaduse muudatust**, mis [lõpetaks energiasalvestuse topelt maksustamise](#) ning aitaks seega alla tuua elektri hinda. [Lisaks muutub taastuenergia tootjatele ja suurtarbijatele liitumise kulu paremini ettenähtavaks ning liikumisprotsess kiiremaks](#). [Elektri hinna mõistlikuna hoidmiseks](#) tegi kliimaminister Eleringile ettepaneku **katta sagedusreservide hoidmise kulu ülekoormustuludest**.

Jätkub töö selle nimel, et meie varustuskindlus oleks tagatud. **Baltimaad sünkroniseeruvad Euroopa elektrivõrguga** juba vähem kui [100 päeva](#) pärast. Samuti on loomisel [saartalitluse meede](#), mis aitab meil täiesti iseseisvalt hakkama saada.

asuvad arutama valitsus ja riigikogu. Muudatuste ülevaatega saab tutvuda [siin](#).

11.-22. novembril toimub Bakuus **ÜRO kliimakonverents ehk COP**. [Seekordse kohtumise](#) kõige olulisem teema on kliimarahastuse kokku leppimine. Eesti delegatsiooni kuulub ka [kliimanoor](#) Anna Celine Kraus, kelle tegemistel saab silma peal hoida [Instagramis](#).

Kuigi Eestis käsitletakse kliimamuutusi peamiselt nende leevendamise vaatenurgast, on vähemalt sama oluline keskenduda ka kohanemisele. **LIFE-SIP AdaptEST** projektiga luuakse kliimamuutustega kohanemiseks vajalikud eeldused, viies läbi uuringuid ja jagades teadmisi. Näiteks otsitakse lahendusi [vee säästlikuks kasutamiseks](#), parandatakse [ilma- ja kliimaandmete](#) kvaliteeti ning avaldatakse [kliimamuutusi selgitavaid artikleid](#).

Valitsus kinnitas, et **Eesti nõustub Euroopa Komisjoni pakutud eesmärgiga** vähendada 2040. aastaks kasvuhoonegaaside heidet Euroopa Liidu üleselt 90% eeldusel, [et seda võimaldavad tingimused on täidetud](#).

2024. aastast saab peaaegu kindlalt **kõige soojem aasta** ja esimene, mis ületab 1,5 kraadi piiri. [See tähendab uut verstaposti globaalse temperatuuri aegreas](#).

2023. aasta esialgsetel andmetel **vähenesid Euroopa Liidu riikide kasvuhoonegaaside heitkogused märkimisväärselt**. EL üleselt oli vähenemine 8%, Eestis 19%.

Kestlik toidusüsteem

Eesti inimene viskab aastas prügikasti keskmiselt 26 kilogrammi toitu. [Kampaania “Austa toitu jäägitult”](#) juhib tähelepanu, et väikesed muudatused tarbimisharjumustes aitavad säästa raha, loodusressursse ja vähendada jäätmeteket.

Õiglane üleminek

Ida-Virumaal sai rahastust üle **35 kohalike elanike algatatud projekti**. [Rahastuse](#) said 23 keskmise suurusega ja 13 suurprojekti, mille abil saavad algatused toetust nii arendustegevusteks kui põhivarainvesteeringuteks.

Transport ja liikuvus

Selleks, et rongid üha kiiremini sõita saaks ja reisijad neid isiklikele autodele eelistaks, ehitatakse **raudteetaristut üha ohutumaks**. Hiljuti suunas riik [2,5 miljonit eurot](#) Nelijärve ja Jänedra raudtee ooteplatvormide ning ülekäigukohtade arendamiseks.

Samuti jätkub töö **Rail Balticu** arendamisel. [Eesmärk](#) on põhitrass 2030. aastaks täismahus valmis saada, et pakkuda väiksema heitega Euroopas reisimise võimalust. Eesmärgi täitmiseks eraldati arendusele [1,4 miljardit eurot](#).

Teedehituses saab nüüd varasemast enam kasutada **keskkonnasõbralikumaid materjale ja tehnoloogiaid**. Selleks uuendati [teedehituse kvaliteedinõudeid](#).

Riik investeerib Tallinna lennujaama ja regionaalsete lennuväljade **energiatõhususe tõstmiseks 14,4 miljonit eurot**. Sellega

Elurikkus ja maakasutus

[Bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni](#) osaliste konverentsil leppisid riigid kokku **koostöö tõhustamise looduse kaitsel ja liikude geneetilise info jagamisel**.

[Kliimaminister algatas Alutaguse rahvusparki laiendamise](#), et tagada Eesti ohustatud liikide ja elupaikade parem kaitse.

Järgmisest aastast **suureneb looduskaitseline erametsatoetus**. [Erametsatoetuste eelarve](#) kasvab järgmisest aastast 34 miljoni euroni.

Eesti koos teiste EL riikidega toetab Berni konventsioonis **hundi kaitsestaatus leevendamist**, kuna huntide arvukuse kasv on osadele liikmesriikidele põhjustanud muret. [Eesti huntide kaitsestaatus sellest ei muutu](#).

saab vähendada lennutaristu
[keskkonnamõju](#).

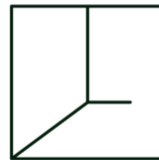
Eesti **looduskaitse tulemuslikkuse hindamiseks** valmis metoodiline raamistik ja tegevuskava. See võimaldab paremini hinnata [looduskaitsetegevuste tulemuslikkust](#).

Matsalu loodusfilmide festivali kliimaministeeriumi [eriauhinna](#) võitnud film räägib **soost**. Film annab **ülevaate märgalade olulisusest ja inimtegevuse tagajärgede taastamisest**.

Keskkonnaportaalis on **värske ülevaade liikidest**. [Toredat avastamist!](#)

Riigivalitsemine

Ruumiloome ja
hooned

Kliimaministeerium [suunab 25 miljonit vee-ettevõtete reoveepuhastite energiatõhususe parandamiseks](#). See aitab vältida ka veeteenuse hinnatõusu.

Kui palju meil ehituseks vajalikke maavarasid on ja kui kauaks neid jagub? Sellele vastab värske **ülevaade Eesti ehitusmaavaradest**, millega saab tutvuda kliimaministeeriumi [kodulehel](#).

[Kliimaministeerium](#) esitas valitsusele ehitusseadustiku, halduskoostöö seaduse ja veeseaduse muudatuste eelnõu, mille järgi Keskkonnaamet kooskõlastab edaspidi ainult projekte, millel on suurem risk põhjaveele. Muudatused **lühendavad puurkaevude ehitusloa taotlemise aega**.

Oktoobris avanes rekordiline **korterelamute renoveerimise taotlusvoor**. See aitab muuta kodud [energiatõhusamaks](#).

Teadmismahukas ja
konkurentsivõimeline
rohemajandus

Ringmajandus ja
jäätmepild

Kliimaministeerium alustas **tulevikumaavarade** kasutuselevõtu ja kohaliku kasu põhimõtete välja töötamist. [Maavarade kasutamine](#) peab toimuma

Jäätmereformi eelnõu on jõudnud [kooskõlastusringile](#). Reformiga edendatakse jäätmete riigusesselevõtu ja parandatakse jäätmevaldkonna korraldust. Erinevalt esialgselt

minimaalse keskkonnamõjuga ja tooma võimalikult palju lisandväärtust.

plaanist **jääb jäätmereformi käigus muutmata pakendiaktsiis**, et [vältida kulude ülekandumist](#) kõige haavatavamatele inimestele.

Valitsus eraldas 25 miljonit eurot, et

arendada **laevade ümberehitusvõimalusi Tekstiilijäätmete ringlusessevõtu** suurendamine Eestis. See aitab [suurendada](#) on keerukas aga vajalik ülesanne. Võimalikke [konkurentsivõime](#)t läbi rohelise ettevõtluse. lahendusi kaardistab vastvalminud [uuring](#).

Eesti saab juurde neli biometaanitootmisjaama. [Biometaan aitab](#)

vähendada põllumajandussekotri heidet, tagada energiajulgeolekut ja arendada ringmajandust.

[Vähendamaks](#) romusõidukite probleemi muutub **kadunud sõidukite registrist kustutamine lihtsamaks.**

Viimasel ajal räägitakse, et **ESG ehk**

kestlikkusaruandlusega seotud aspektide olulisus hakkab moest välja minema ning korporatsioonid, aga ka riigid, taganevad võetud kohustustest. Kuidas on tegelikult, selgitab [Andrus Treier](#).

Ringmajanduse Veduri tiitli pälvis EKT Ecobio tehas. [Tiitel anti](#) sümboolselt kogu ringile:

Keskkonnainvesteeringute Keskusele, kes aitas tehast rajada, ministriumile, kes rakendas ELi määruse ja tegi biojäätmete liigiti kogumise kohustuslikuks, Eesti inimesele, kes õppis kiiresti biojäätmete muudest jäätmetest eraldmise ära.

Sündmused ja muu aktuaalne

29.–30. novembril Tallinnas Palo Alto Clubis toimub Keskkonnaagentuuri, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning Garage48 koostöös **avaandmete häkaton**. Fookuses on andmete kasutamine uudsete lahenduste loomiseks, keskendudes ilma, kliima, keskkonna ja hüdroloogia andmetele. Rohkem infot [siin](#).

Kohalikele omavalitsustele

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium ning Riigi Tugiteenuste Keskus kutsuvad kohalikke omavalitsusi esitama taotlusi **meetmesse, mis võimaldab palgata vajalikud spetsialistid ja tellida vajalikud uuringud tuuleparkide rajamise kiirendamiseks**. Toetust saab taotleda aasta lõpuni, raha kasutamise tähtaega on pikendatud 2026. aasta kevadeni. Rohkem infot [RTK kodulehel](#).

Infokirja koostab Kliimaministeeriumi kommunikatsiooniosakond. Küsimused ja ettepanekud palume saata karoli.noor@kliimaministeerium.ee

Infokirjaga liitumine

[Click here to unsubscribe.](#)

smaily